

POMALO

ODRŽIVI RAZVOJ OTOKA VISA

UDRUGA POMALO

IZVJEŠĆE ZA JAVNU RASPRAVU O PREDVIĐENIM IZMJENAMA I DOPUNAMA PROSTORNE DOKUMENTACIJE – HOTEL BIŠEVO

Komiža 31.01.2023

Udruga Pomalo je neprofitna organizacija civilnog društva kojoj je osnovni cilj održivi razvoj otoka Visa. Udruga je sačinjena od otočana, stanovnika Komiže, Visa i ostalih naselja otoka Visa, i turista, tj. dugogodišnjih posjetitelja i prijatelja otoka Visa.

Osnovno načelo održivog razvoja, za koji se zalaže i Udruga Pomalo, je integracija aspekata zaštite okoliša, sociokulturalnih aspekata i ekonomskih aspekata pri donošenju odluka.

Predložene izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja naselja Komiža i s tim u vezi izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Komiže upućuju na moguće zanemarivanje članka 3. stavak 1, članka 82. stavci 3 i 5, te članka 96 stavak 1 prostornog plana uređenja grada Komiže.

Članak 3. stavak 1 važećeg prostornog plana uređenja grada Komiže definira da je **svrha i opći cilj Plana osiguranje razvoja Grada na načelima održivog razvoja** (*Grad Komiža 2019*).

Prema **članku 82. stavak 3**, zbog ograničenih kapaciteta postojećih resursa pitke vode, prije planiranja većih ugostiteljsko-turističkih zona na području Grada Komiže **obavezno je izvršiti provjeru mogućnosti vodoopskrbe planiranog sadržaja** sa nadležnim stručnim službama Hrvatskih voda u Splitu (*Grad Komiža 2019*).

Nadalje, prema **članku 82. stavak 5**, **potrebno je izraditi hidrogeološku studiju** cijelog područja **u smislu sagledavanja ukupnih vodnih zaliha** i u smislu određivanja točnih granica i kategorija vodozaštitnih zona (*Grad Komiža 2019*).

U dokumentu prijedlog plana izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Komiže koji je izradila firma Urbos d.o.o., u kontekstu izmjene **članka 63.** prostornog plana uređenja navodi se **stavak 7: Izgradnju novih kapaciteta potrebno je uskladiti s realnim mogućnostima vodoopskrbe**, sukladno posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela (*Radman et al. 2003*).

U odluci javnopravnog tijela Hrvatske vode od 20.06.2022 godine navodi se da je pri izmjeni prostorne dokumentacije potrebno: **predvidjeti sve zakonom propisane mjere** i do sada prihvaćena rješenja vezana uz zaštitu od štetnog djelovanja voda i poplava, **korištenje voda**, te za zaštitu voda i priobalnog mora od onečišćenja **koje može izazvati planirano korištenje prostora** (*Rutica 2022*). Nadalje navodi se da: **sva rješenja vezana za korištenje i zaštitu voda** te vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda (sanitarnih i oborinskih) **treba uskladiti s odredbama važećih PP Splitsko-dalmatinske županije** na koji su Hrvatske vode prethodno dale pozitivno mišljenje **kao i sa zahtjevima stručnih službi Grada i nadležne komunalne tvrtke Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o. iz Komiže.**

Prijedlogom plana izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Komiže, u kontekstu izmjene **članka 63.** prostornog plana uređenja, u **stavku 1** predlaže se **maksimalni kapacitet ugostiteljsko turističke zone od 450 ležaja** (*Radman et al. 2003*).

Vodoopskrbni plan Splitsko-Dalmatinske županije Hrvatskih voda (*Plišić, et al. 2008*), definira **normativ potrošnje vode za hotelski i hotelsko apartmanski smještaj od 400 l/ležaju/dan, tj. 0.4 m³ /ležaju/dan.**

Uzimajući u obzir **maksimalni kapacitet ugostiteljsko turističke zone od 450 ležaja, normativ potrošnje vode predviđene turističke zone u punom kapacitetu iznosi 2,08 l/s.** Potrebno je napomenuti da stvarna potrošnja vode može biti i nekoliko puta veća od navedenog normativa ovisno o karakteristikama turističke infrastrukture (wellness, spa, bazeni i sl.).

Trenutno, **maksimalni kapaciteti crpljenja pitke vode** u skladu sa vodopravnom dozvolom **iznose 52 l/s uz 23 % gubitaka** u sustavu (*Plenca 2022*). **Maksimalna dnevna potrošnja u vršnom opterećenju sezone** procijenjena je na 3/4 instaliranog kapaciteta zajedno s gubicima u sustavu, što **iznosi 39 l/s** (*Plenca 2022*). Iz navedenog slijedi da **tijekom vršnog opterećenja sezone** dodatne raspoložive crpne količine iznose 13 l/s zajedno sa gubicima u sustavu, tj. **oko 10 l/s dodatne količine pitke vode u vodoopskrbnom sustavu otoka Visa.**

Uzimajući u obzir **povećanje potrošnje vode iz vodoopskrbnog sustava otoka Visa** uslijed izgradnje elitne turističke infrastrukture **u zoni hotela Biševo (cca. 2,08 l/s), u zoni Češka vila (cca. 2.78 l/s), itd.,** stanovnicima otoka Visa u narednom periodu prijeti mogućnost redukcije opskrbe vodom tijekom perioda vršne potrošnje.

Najveća opasnost vodoopskrbe otoka proizlaze iz mogućnosti precijene održivih kapaciteta crpljenja vodnih resursa otoka Visa, uslijed **neopravdanih zahtjeva i lobiranja izgradnje nove infrastrukture turističke ili druge namjene na samom otoku.** Navedeni zaključke treba sagledati u kontekstu ograničenosti otočkih resursa rezervama pitke vode i osjetljivosti otočkih resursa pitke vode na neodrživu razinu eksploatacije.

Prekomjerno crpljenje otočkih rezervi podzemne vode može prouzrokovati prodor slane morske vode u vodonosnik, i smanjenje ili trajan gubitak rezervi pitke vode otoka Visa.

Povećanje potrošnje vode iz limitiranih kapaciteta vodovodne mreže otoka Visa, koja mogu prouzročiti dugoročne probleme nestašice pitke vode na otoku Visu, u suprotnosti su sa člankom 96. stavak 1. koji definira da se na području obuhvata plana, poglavito unutar građevnih područja, **ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili posredno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi** u naselju ili vrijednost okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice (*Grad Komiža 2019*).

Iz navedenih razloga od Grada Komiže i projektanta predloženog novog hotela zahtijevamo vršne **vrijednosti dnevne potrošnje pitke vode iz vodoopskrbnog sustava otoka Visa za potrebe predložene elitne turističke infrastrukture u turističko ugostiteljskoj zoni Hotel Biševo.** Nadalje, od Grada Komiže zahtijevamo na javni uvid **hidrogeološku studiju** cijelog područja otoka Visa **na osnovi koje su procijenjene ukupne vodne zalihe i održive razine eksploatacije pitke vode otoka Visa.**

Literatura:

Grad Komiža (2019). Pročišćeni tekst odredbi za provođenje prostornog plana uređenja grada Komiže. Komisija za statut, poslovnik i normativnu djelatnost grada Komiže. Izrađivač plana: Urban design d.o.o.

Radman, G., Madiraca, M., Bačić, L., Bubić, I., Madiraca, M. & Pavičić, M. (2023). Izmjene i dopune prostornog plana uređenja Grada Komiže -Prijedlog plana. Izrađivač plana: URBOS d.o.o. Split, Biro za prostorno planiranje, urbanizam i zaštitu okoliša.

Rutica, I. (2022). Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Komiža i s tim u vezi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Komiže: podaci, planske smjernice i propisani dokumenti. Hrvatske vode- Vodnogospodarski odjel za slivove južnog Jadrana.

Plišić, I., Jakić, Z., Čelan, Z., Marinović, G. Fuštar, A. & Barun, T. (2008). Vodoopskrbni plan Splitsko-Dalmatinske županije. Hrvatske vode.

Plenca, M. (2022). Vodovod i odvodnja otoka Visa, komunikacija elektronskom poštom.